

ALPO OG MAX båter

INSTRUKSJONSBOK

PRODUSENT

Alpo Pro Boats Oy

Kirvestie 2, 26510 Rauma

Tlf +358 40 518 0072

INNLEDNING

Hensikten med denne instruksjonsboken er å hjelpe deg til å bruke båten din trygt og komfortabelt. Håndboken inneholder opplysninger om båten, installert eller tilhørende utstyr og systemer, samt informasjon om betjening og vedlikehold av båten. Vi anbefaler på det sterkeste at du leser instruksjonsboken nøye og gjør deg kjent med båten før du tar den i bruk.

Instruksjonsboken er naturligvis ikke en lærebok i godt sjømannskap eller sikkerhet på sjøen. Hvis dette er din første båt, eller du har anskaffet deg en ny og ukjent båttype, bør du, for din egen sikkerhets og komforts skyld, sørge for å gjøre deg innforstått med hvordan denne båten håndteres og betjenes før du tar den i bruk. Båtbutikker, båtklubber og nasjonale motorbåt- og seilforeninger gir deg med glede informasjon om lokale båtførerkurs eller anbefalte kvalifiserte instruktører.

Sørg for at de forventede vind- og bølgeforholdene samsvarer med båtens konstruksjon, og at du og mannskapet ditt har ferdighetene som skal til for å manøvrere båten under gjeldende forhold.

Denne instruksjonsboken er ikke en detaljert beskrivelse av servicepunkter og feilsøking. Hvis du opplever problemer, kontakt båtprodusenten eller dennes representanter. Bruk alltid kvalifiserte og erfarne reparatører ved utførelse av vedlikehold, reparasjoner og endringer. Endringer som gjelder båtens sikkerhetsutstyr må evalueres, implementeres og dokumenteres av kvalifisert personell. Båtprodusenten kan ikke holdes til ansvar for endringer som ikke er skriftlig godkjent.

I enkelte land kreves det båtførerbevis eller -sertifikat for å kjøre båt. I disse landene kan det også være særegne bestemmelser som gjelder.

Sørg alltid for at båten er i god stand, og ta hensyn til båtens alder og eventuell slitasje i forbindelse med grov bruk eller misbruk. Enhver båt, samme hvor slitesterk den er, kan påføres betydelig skade dersom den misbrukes. En skadet båt er ikke egnet for ferdsel på sjøen. Juster alltid båtens hastighet og kurs i henhold til bølgeforholdene.

Båten skal være utstyrt med egnet sikkerhetsutstyr (redningsvest, sikkerhetssele osv.) avhengig av båttypen, værforholdene osv. I enkelte land er slikt utstyr påbudt. Mannskapet ombord må være kjent med bruken av alt sikkerhetsutstyr og nødmanøvrering (redning, slep osv.). Seilskoler og -foreninger arrangerer regelmessige redningsøvelser.

Alle som oppholder seg ombord i båten skal ha på seg flyteutstyr som f.eks. redningsvest eller seilervest. Vær oppmerksom på at i enkelte land er det påkrevet å bruke flyteutstyr når man befinner seg ombord i en båt.

OPPBEVAR DENNE INSTRUKSJONSBOKEN PÅ ET TRYGT STED, OG LA DEN FØLGE BÅTEN VED EVENTUELT VIDERESALG.

Innhold

1 GENERELT	6
2 FORKLARINGER.....	6
3 GARANTI.....	6
4 Før bruk	7
4.1 Registrering	7
4.2. Forsikring.....	7
4.3. Opplæring.....	7
5 BÅTENS EGENSKAPER OG BRUK.....	7
5.1. Generelt.....	7
5.2 Grunnleggende informasjon om båten.....	8
5.3 Maks. antall personer.....	8
5.4. Last	9
5.5 Motor og propell	9
5.6. Vanninntrengning og lensing	10
5.6.1 Åpninger i skroget og dekket	10
5.6.2 Stabilitet og flyteevne	10
5.7. Forebygging av brann og eksplosjon	10
5.7.1 Motorer	10
5.7.2 Brannvern.....	11
5.8. Elektrisk anlegg.....	12
5.9. Styringsfunksjoner.....	12
5.9.1 Kjøre båten i stor hastighet.....	12
5.9.2 Starte motoren.....	13
5.9.3 Sikten fra førerposisjonen	13
5.10. Alle andre relevante anbefalinger og anvisninger bør også følges.....	14
5.10.1 Forhindre at en person faller over bord samt hjelpe personen opp i båten igjen.....	14
5.10.2 Farlig med motordeler i bevegelse	14
5.10.3 Feste løst tilbehør	14
5.10.4 Ta hensyn til miljøet	15
5.10.5 Ankring, fortøyning og slep	15
5.10.6 Båttilhenger.....	16
6 VEDLIKEHOLD OG VINTEROPPLAG	17
6.1 Nødvendige tiltak før vinteropplag.....	17

6.2. Vask og rengjøring.....	17
6.3. Vinteropplag og vedlikehold	17
6.4. Tiltak før sjøsetting.....	18
7 REPARASJONER	19
VEDLEGG	19
SAMSVARERKLÆRING	19
TEKNISKE DATA/TEKNISKE SPESIFIKASJONER	19
OVERSIKT OVER TANKER	19
KOBLINGSSKJEMA	19
EU-TYPESERTIFIKATER.....	19
SETEFORDELING	19
SELVLESENDE BÅTER.....	19
FESTEANORDNINGER OMBORD.....	19
PLASSERING AV ANODER	19
GARANTIBETINGELSER	19
LASTBEREGNING.....	19
UTSTYRSLISTE	19
SPENNINGSOVERSIKT	19
JORDINGSKART.....	19
OVERSIKT OVER VEDLIKEHOLD OG BETJENING AV UTSTYR SOM BÅTEN LEVERES MED	19

FØR DU LEGGER UT PÅ BÅTTUR

Les instruksjonsboken.

Før du legger ut på en båttur, bør du alltid sjekke dette:

Værmeldingen

Ta hensyn til vind, bølger og sikt. Er båttypen, størrelsen og utstyret, samt mannskapets ferdigheter, egnet for værforholdene dere legger ut i?

Last

Ikke overbelast båten. Fordel og fest lasten skikkelig. Ikke plasser tunge gjenstander for høyt i båten, fordi dette kan påvirke båtens stabilitet.

Mannskap og passasjerer

Sørg for at det er redningsvester til alle ombord i båten. Bli enige om hver enkelts ansvarsområde under båtturen.

Drivstoff

Sjekk at båten har tilstrekkelig med drivstoff og at luftingen til tanken er åpen. Dette for å unngå skader på tanken og at motoren stopper. Tenk også på eventuell reservetank ved dårlig vær o.l.

Motor og tilbehør

Sjekk at styring, elektrisk anlegg og batteri fungerer som det skal, og utfør daglig inspeksjon i henhold til motorens bruksanvisning. Sjekk båtens sjøgående egenskaper ved ekstreme forhold, som f.eks.: at det ikke lekker fra drivstofftanken og at det ikke er noen form for vannlekkasje i båten; dette skal også inkludere sjekk av sikkerhetsutstyr osv. Sørg for at mengden bunnvann holdes på et minimum.

Ventilasjon

Sjekk at ventilene i kabinene og drivstoffrommet er åpne

Festing av last

Sjekk at alle løse gjenstander er godt festet, slik at de holder seg på plass selv i sterkt vind og krapp sjø.

Sjøkart

Ha alltid med sjøkart for et tilstrekkelig stort område, med mindre du ferdes i et område hvor du er lommekjent.

Startprosedyrer

Bli enig med mannskapet om hvem som skal løsne fortøyningene osv. Forsikre deg om at fortøyninger eller andre tauverk ikke kommer i propellen ved avreise, ankomst og kjøring.

Se egen bruksanvisning for motoren om ytterligere instruksjoner for bruk av motoren.

1 GENERELT

Instruksjonsboken hjelper deg med å bli kjent med utstyret ombord i båten, samt hvordan du tar vare på og vedlikeholder den. Dessuten følger det med egne bruksanvisninger for utstyret som er installert og beskrevet i flere av kapitlene i instruksjonsboken. Du kan selvfølgelig også supplere ovennevnte bruksanvisninger med anvisninger for utstyr du kjøper senere. Det er satt av plass til dine egne notater bakerst i instruksjonsboken.

2 FORKLARINGER

Advarslene og varslene i denne instruksjonsboken har følgende betydning:

FARE!

Denne advarselen betyr at det er stor fare for død eller varig personskade dersom man ikke tar nødvendige sikkerhetsforholdregler.

FORSIKTIG!

Dette varselet betyr potensielt farlig situasjon som, dersom den ikke unngås, kan føre til død eller alvorlig personskade.

MERK!

Beskriver en sikker betjeningsprosedyre eller gjør oppmerksom på farlig betjening som kan føre til personskade eller skade på båten og dens komponenter.

Ovennevnte instruksjonsbok og øvrige bruksanvisninger benytter Det internasjonale enhetssystem for mengde og måleenheter (SI). I enkelte tilfeller er andre måleenheter oppført i parentes. Unntaket fra dette er vindhastighet som, i samsvar med Fritidsbåt direktivet, oppgis i måleenheter i henhold til Beaufortskalaen.

3 GARANTI

Båten har fabrikkgaranti. Til privat bruk gjelder fabrikkgarantien i 4 år. Til kommersiell bruk gjelder fabrikkgarantien i 2 år.

Alt utstyr som er montert i båten følger garantiordningen til den respektive utstyrproduzenten.

Det følger med egne garantibeviser og kontaktinformasjon til leverandøren for alt montert utstyr. For andre garantisaker, kontakt båtproduzenten.

4 Før bruk

4.1 Registrering

Fritidsbåter på 15 meter og mer er registreringspliktige i Norge. Fritidsbåter mellom 7 og 15 meter kan frivillig registreres. Det er eiers plikt å melde alle endringer i registrerte forhold til registeret. For mer informasjon om småbåtregisteret, se Sjøfartsdirektoratet (<https://www.sdir.no/fritidsbat/registrere-fritidsbat-i-nor/smabatregisteret/>). For å føre fritidsbåt i Norge kan det være at du trenger sertifikat/kompetansebevis. Størrelsen på båten, farten og alder på båtføreren bestemmer hvilket sertifikat/kompetansebevis du trenger. Mer informasjon om de forskjellige sertifikatene/kompetansebevisene finner du på Sjøfartsdirektoratet (<https://www.sdir.no/fritidsbat/sertifikater/>)

4.2. Forsikring

En båtforsikring kan dekke skader fra vann samt skader som skyldes transport eller oppbevaring. For å dekke skader som oppstår under heising og løfting, må du tegne spesialforsikring. Forsikringen kan dessuten indirekte påvirke sikkerheten til sjøs; ved en eventuell alvorlig ulykke kan du fokusere primært på å redde personer. Mer detaljert informasjon om forskjellige forsikringstilbud får du fra de respektive forsikringsselskapene.

4.3. Opplæring

Ingen er født ferdig utlært innen et fagfelt, og navigering til sjøs er ikke noe unntak i så måte. Det er mange brosjyrer og digitale ressurser for å lære seg godt sjømannskap og ta båtførerprøven. Informasjon om kurs og tester får du ved henvendelse til Redningsselskapet. Med båtførerprøven får du et solid fundament for å utvikle dine ferdigheter innen sikker manøvrering, navigering, ankring og fortøyning av båten. Hos Kongelig norsk Båtforbund (www.knbf.no) får du informasjon om lokale båtforeninger og deres aktiviteter.

5 BÅTENS EGENSKAPER OG BRUK

5.1. Generelt

Formålet med instruksjonsboken er å informere brukeren om båtens funksjon og hvordan den brukes på god og forsvarlig måte.

5.2 Grunnleggende informasjon om båten

I denne informasjonen fremkommer båtenes grunnleggende dimensjoner og egenskaper og finnes i Vedlegg 2 (Tekniske spesifikasjoner).

Med konstruksjonskategori menes:

Konstruksjonskategori B: Båter av denne kategoriene er konstruert for bruk under forhold med vindstyrke på opptil 8 Beaufort (ca. 21 m/s) og med en signifikant bølgehøyde som ikke overstiger 4 meter.

Konstruksjonskategori C: Båter av kategori C er konstruert for bruk under forhold med vindstyrke på opptil 6 Beaufort (ca. 14 m/s) og med en signifikant bølgehøyde som ikke overstiger 2 meter. Dette er forhold man kan oppleve på åpne innsjøer, i elvemunninger og kystnære områder ved gode værforhold.

Konstruksjonskategori D: Båter av kategori D er konstruert for bruk under forhold med vindstyrke på opptil 4 Beaufort (ca. 8 m/s) og med en signifikant bølgehøyde som vanligvis når 0,3 m (unntaksvis maks. bølgehøyde kan nå 0,5 m). Dette er forhold man kan oppleve i beskyttede områder i innlandet og ved kysten ved gode værforhold.

MERK!

Signifikant bølgehøyde er gjennomsnittshøyden av de 1/3 høyeste målte bølgene, og tilsvarer beregninger som gjøres av erfarne sjøfolk. Enkelte bølger kan være dobbelt så høye.

Merkeplate:

Noe av den ovennevnte informasjonen fremkommer av merkeplaten som er festet i båten i nærheten av styrekonsollen. Mer detaljerte opplysninger fremkommer i respektive kapitler i denne instruksjonsboken.

5.3 Maks. antall personer

Hvor mange personer det anbefales maksimalt i båten fremkommer i tabellen i Vedlegg 2 (tekniske spesifikasjoner). Plassene som er beregnet på disse personene er merket med grå sirkler i Figur 1 (Vedlegg).

FORSIKTIG!

Ikke overskrid maks. antall personer anbefalt for din båttype. Uavhengig av antall personer ombord, så må den samlede totalvekten av mennesker og utstyr aldri overskride maks. anbefalt belastning (se kapittelet "Last"). Sitt alltid ned i båten, enten på setene eller på annen måte.

5.4. Last

Maks. anbefalt last i båten fremkommer i tabellen i Vedlegg 2 (tekniske spesifikasjoner). Følgende vekt må tas med i beregningen:

- a) Maksimalvekt per person i båten er 85 kg
- b) vekten på væsker (vann, drivstoff) i løse tanker
- c) vekten av bagasje o.l.

Anbefalt last gjelder kun for ovennevnte elementer.

Enkelte Alpo- og MAX-båter har et typesertifikat med to forskjellige alternativer, og da beregnes det to forskjellige lastalternativer for båten. Et alternativ er færre personer og større bagasjekapasitet. Det andre alternativet er flere personer uten bagasje.

FORSIKTIG!

Ved lasting av båten må aldri maks. tillat last overskrides. Last alltid båten forsiktig og fordel lasten skikkelig, slik at båten balanserer optimalt (mer eller mindre rett kjøll). Unngå å plassere tunge ting høyt i båten. Fest lasten skikkelig. Hvis lasten er flytende, bør beholderne være fulle og lukket med lokk. Ikke monter tungt tilbehør eller utstyr som kan endre båtenes tyngdepunkt.

Hvis du skal ha med et kjøretøy ombord i båten, vil lastingen være unik for hvert enkelt tilfelle, og det er ikke mulig å gi noen råd om dette her. Det anbefales at det, om mulig, lastes og losses ved heising.

Ved lasting/lossing av et kjøretøy ved kjøring til/fra båtenes baug ved hjelp av rampe, gjøres dette alltid på eget ansvar. Vær ekstra oppmerksom på båtenes stabilitet og forskyvning av tyngdepunktet.

FARE!

Ved lasting ombord i en Alpo- eller MAX-båt, eller ved skyving av utstyr, over rampen i baugen, må du sikre deg at båten ikke synker ned ved eller sklir unna lastepunktet. Lasting må ikke utføres hvis båten må holdes mot lastepunktet for egen maskin. Sørg for at båten er sikkert fortøyd under lasting.

5.5 Motor og propell

Båtenes maks. anbefalt motorstørrelse er angitt i Vedlegg 2 (Tekniske spesifikasjoner). Følg motorprodusentens instruksjoner for valg av propell.

5.6. Vanninntrengning og lensing

5.6.1 Åpninger i skroget og dekket

Det er dreneringsåpninger for drenering av regnvann i utildekkede områder. Sørg for at dreneringshullene alltid holdes åpne.

Plasseringen av båtens selvlensende systemer vises i Vedlegg 7.

5.6.2 Stabilitet og flyteevne

Husk at båtens stabilitet reduseres ved plassering av vekt høyt oppe. Enhver endring i plasseringen av last (f.eks. å montere et fisketårn, en radar eller en rullemast, bytte av maskineri osv.) kan ha betydelig påvirkning på båtens stabilitet, balanse og sjødyktighet. Kontakt båtprodusenten dersom du har planer om slike endringer.

Mengden bunnvann bør holdes på et minimum.

Følg alltid med på hvordan båten ligger i vannet. Hvis det er endringer i hvordan båten ligger og hvor dypt den stikker uten last, anbefales det å sjekke om det er lekkasje i pongtongene. Da må båten heises opp og lensepluggene for bunnvann åpnes. Dersom det er lekkasje i pongtongene, må de repareres av en profesjonell aluminiumsveiser. At pongtongene er tette sjekkes ved atmosfærisk trykk som et ledd i produksjonsprosessen.

Vær oppmerksom på at stabiliteten kan forringes ved sleping eller løfting av tunge gjenstander ved hjelp av davit eller bom.

FARE!

ALPO- og MAX-båter er utstyrt med pongtonger. Pongtongene er lufttanker som ikke må punkteres.

5.7. Forebygging av brann og eksplosjon

5.7.1 Motorer

Før fylling av drivstoff må motoren slås av og, naturligvis, sigaretter slukkes. Ikke bruk brytere eller utstyr som kan generere gnister.

Avhengig av typen, er båten utstyrt med enten fast tank eller bærbar tank. Anbefalt tankstørrelse for båttypen finner du i Vedlegg 2 (Tekniske spesifikasjoner).

Ved fylling på bensinstasjon må du ikke bruke trakt av plast fordi det kan forårsake statisk elektrisk utladning mellom påfyllingspistolen og påfyllingsrøret. Etter at tanken er fylt (se tankkapasitet i kapittel 2), må du sjekke at det ikke har lekket drivstoff ned i bunnen av båten. Tørk opp sølt drivstoff umiddelbart.

Det er plass til en ekstra, bærbar drivstofftank under den bakre benken i det åpne området. Ikke oppbevar ekstra bokser i uventilerte eller adskilte områder, eller noen form for utstyr som inneholder bensin i områder som ikke er beregnet for det.

Ikke oppbevar løse gjenstander i motorrommet. Sørg for at ingenting kommer i kontakt med varme maskindeler eller kan skade drivstoffrør eller -slanger, ved bevegelse. Sjekk drivstoffslanger for slitasje årlig.

5.7.2 Brannvern

Denne båten er normalt ikke utstyrt med håndholdt brannslukningsapparat, men det anbefales å kjøpe et. Håndholdte brannslukningsapparater må etterses årlig. Brannslukningsapparater som er eldre enn ti år vil ikke bli godkjent uten en ny kontroll av trykket i beholderen. Ved utskifting av et håndholdt brannslukningsapparat, skal det nye apparatet ha minst den samme slukkekapasiteten som det gamle. Sørg for å etterfylle eller bytte ut det innebygde slukkesystemet dersom slukkemiddelet må etterfylles eller holdbarhetstiden for slukkesystemet er utløpt. Ved utskifting av systemkomponenter, må det kun brukes lignende komponenter med de samme tekniske brannslukningsegenskapene.

Eieren/brukeren av båten må sørge for at båten har minst en brannslange lett tilgjengelig, og med tau festet til slangen av sikkerhetsgrunner.

Sørg for at brannslukningsapparater er lett tilgjengelige selv når båten er fylt med last. Fortell alle i mannskapet hvor brannslukningsutstyret er og hvordan det brukes, plasseringen av integrerte brannslukningsåpninger samt vise dem eventuelle rømningsveier.

Hold dørken ren og sjekk regelmessig at det ikke er gass- eller drivstofflekkasje.

MERK!

Ikke:

- bytt noen form for anlegg i båten (spesielt ikke elektrisk og/eller drivstoffanlegg) og ikke tillat ukvalifiserte personer å gjøre endringer på båtens anlegg.
- fyll drivstofftanken(e) med motoren i gang, og ikke røyk når du håndterer drivstoff.

5.8. Elektrisk anlegg

Båten har et veldig enkelt elektrisk anlegg. Strømkablene er festet til batteriet med muttere. Drei på nøkkelen for å slå på strømmen. Motorlampen tennes når du starter motoren.

Når båten ikke skal brukes i en lengre periode, slå av hovedbryteren. Slå dessuten alltid av strømmen ved montering av elektrisk utstyr.

Når du tar ut eller setter inn batteriet må du være forsiktig så du ikke kommer borti begge polene samtidig, eller berører en av polene og samtidig kommer borti metallskroget med en metallgjenstand. Fjern alltid kablen på den negative polen først.

Batteriet skal kun lades med en batterilader montert i båten eller med en lader av tilsvarende kapasitet. Lading med for høy spenning kan føre til at batteriet eksploderer.

MERK! Slå aldri av hovedstrømbryteren når motoren er i gang.

MERK!

Ikke bruk metallskroget som leder.

Båtens elektriske anlegg og tilhørende tegninger må ikke endres. Endringer og vedlikehold skal kun utføres av kvalifisert båtetekniker.

5.9. Styringsfunksjoner

5.9.1 Manøvrere båten i stor hastighet

Denne båtens maks. motorstørrelse er angitt i Vedlegg 2 (Tekniske spesifikasjoner). **Båten må ikke brukes dersom den har en større motorstørrelse enn det som er angitt på merkeplaten.**

Ved kjøring med katamaran, må man ta hensyn til følgende forhold:

- En katamaran legger seg ikke over som en V-formet båt ved svinging. I stedet presser sterke krefter alt i båten i motsatt retning.
- Ta hensyn til båtens kraftige akselerasjon, og varsle dine medpassasjerer før du gjør brå manøvrer.

Utenbordsmotorer er normalt beregnet på montering på det laveste nivået på akterspeilet.

FORSIKTIG!

Juster motorens tiltfunksjon ved høye hastigheter for å endre måten båten oppfører seg på. Ikke hold baugen for lavt i vannet ved kjøring, fordi det vil øke drivstofforbruket og redusere båtens hastighet.

Ikke kjør med høy hastighet når motorens vinkel gir negativt utslag (baugen ned). Det kan føre til at båten vipper til siden og blir ustabil ved manøvrering.

FORSIKTIG!

Bølger reduserer båtens manøvreringsegenskaper og kan føre til at båten velter. Ta hensyn til dette ved å redusere hastighetene når bølgene blir større.

Lær deg sjøvett (se for eksempel sjøvettreglene fra Redningselskapet) samt Sjøveisreglene (forskrift om forebygging av sammenstøt på sjøen) utarbeidet av Sjøfartsdirektoratet. Naviger forsiktig og bruk nye eller oppdaterte sjøkart.

Tilpass alltid farten etter de rådende forholdene og omgivelsene rundt deg. Vær oppmerksom på

- dønninger (spør gjerne passasjerene om de syns hastigheten er komfortabel);
- båtens hekkbølger (bølgene er størst når katamaranen er på vei opp i plan, og minst når farten er lav, f.eks. ved ca. 6 knop). Følg forbudet mot å lage bølger. Senk farten og reduser hekkbølgen for å vise hensyn til andre sjøfarende og for alles sikkerhet.
- Sjekk sikten (øyer, tåke, regn, navigering mot solen)
- Gjør deg kjent med ruten du har valgt (tid som kreves for navigering)
- Ta høyde for stor trafikk (andre båter, støy og hekkbølger mot land)
- Påregn tid stopp og unnamanøvre

5.9.2 Starte motoren

Kontroller at giret står i fri før du starter motoren. Husk at kraftig akselerasjon og brå manøvre med en katamaran, utløser kraftige motsatte krefter på alt ombord i båten. Dette er en faktor som kan komme overraskende på både passasjerer og fører.

Fest snoren til nødstoppen til hånden eller foten din rett etter at du har løsnet fortøyningene. Les motorens bruksanvisning for mer detaljert informasjon. Dette er veldig viktig, spesielt når du er alene i båten; det vil sørge for at båten stopper dersom du ved et uhell faller ut av båten eller ramler ombord. Husk bare på å løsne snoren fra hånden eller foten før du fortøyer.

5.9.3 Sikten fra førerposisjonen

Å navigere båten i fint og stille vær kan være en ren fornøyelse, spesielt hvis du har gjort deg kjent med ruten på forhånd og følger sjøvettreglene. Sørg alltid for at du har best mulig utsyn fra førerposisjonen:

- Sørg for at passasjerer og last ikke hindrer utsyn fra førerposisjonen.
- Husk å følge med bakover også, spesielt når du kjører båten i en skipsled.

Ved kjøring i mørket eller ved begrenset sikt (f.eks. tåke), bør du bruke egnet navigasjonslys. Slå av annet lys dersom dette, eller gjenskinn fra det, reduserer sikten.

5.10. Alle andre relevante anbefalinger og anvisninger bør også følges

5.10.1 Forhindre at en person faller over bord samt hjelpe personen opp i båten igjen.

I rolig vær er det lett for en person som har falt i vannet, å klatre opp i båten igjen ved hjelp av stigen. Stigen kan også trekkes ned fra vannet. Stigen er festet på siden av båten.

MERK!

I båter med påmontert rekkverk, er det alltid lurt å sjekke at rekkverket er skikkelig festet (låst).

FARE!

En roterende propell er livsfarlig for en person som har falt i vannet eller som svømmer i nærheten av båten. Bruk nødstoppen for å slå av motoren dersom en person skal klatre opp i båten etter svømming eller vannski.

5.10.2 Farlig med motordeler i bevegelse

De delene i motoren som beveger seg er beskyttet med forskjellige vern (se egen bruksanvisning for motoren), og det er montert en propellbeskyttelse for å unngå kontakt med propellen. Hvis du fjerner disse beskyttelsene under vedlikehold f.eks., må du alltid montere dem igjen før du avslutter arbeidet.

5.10.3 Feste løst tilbehør

Før du kjører avsted må du forsikre deg om at tungt utstyr som f.eks. en dregg, er forsvarlig sikret.

5.10.4 Ta hensyn til miljøet

Den norske skjærgården og de norske innsjøene er unike, og å bevare disse områdene er viktig for alle, også for båtfolk. Derfor må du unngå:

- drivstoff- og oljesøl
- utslipp av avløpsvann fra toalett
- dumping av søppel og avfall i vannet eller i strandsonen
- utslipp av vaske- eller løsemidler i vannet
- kraftig støy på vannet og i havner
- generering av store hekkbølger, spesielt i trange og grunne farvann

Toalettet må ikke tømmes i sjøen, hverken ved kysten eller i innlandet. Bruk anviste tømme-stasjoner for tømning av toalettet.

I tillegg må du alltid følge alle lokale miljøbestemmelser og -forskrifter. Gjør deg gjerne kjent med den internasjonale konvensjonen til forhindring av marin forurensning fra skip (MARPOL) og følg denne så langt det lar seg gjøre.

Sørg for at eksosanlegget er intakt og ikke gjør noen endringer på det som kan øke støynivået fra anlegget.

5.10.5 Ankring, fortøyning og slep

Sørg alltid for å feste båten på et sikkert sted, fordi værforholdene kan raskt endre seg.

Fortøyningene bør være utstyrt med fjærer som absorberer brå bevegelser. Bruk fendre som er store nok til å unngå gnisninger.

Tauverk brukt til fortøyning, slep og ankring skal ha en bruddstyrke som ikke overstiger 80 % av styrken til det respektive festet. Det er eiers/brukers ansvar å sørge for at tauverk til fortøyning, slep og anker, ankerkjettinger og dregg er egnet for båtens bruksområde, og at bruddstyrken ikke overstiger 80 % av styrken til det aktuelle festepunktet.

Fortøyningspullertene er montert oppå den doble platen, slik at de ved eventuell overbelastning løsner fra platen uten å skade selve båtdekket.

I Vedlegg 7 er det en oversikt over båtens festepunkter, disses respektive styrker samt anbefalte dimensjoner for fortøyning og dregg ved normale forhold. Bildet viser feste av tau til en båt under slep, ankring og fortøyning til brygge.

Ved ankring i en naturhavn må du forsikre deg om (f.eks. ved hjelp av en loddline) at vannet er dypt nok og at du **SENKER DREGGEN LANGT NOK FRA LAND**.

Passe feste får du når lengden på tauet er 4-5 ganger vanndybden.

FORSIKTIG!

Ikke forsøk å stoppe båten for hånd, og ikke sett en hånd eller fot mellom båten og brygga, land eller annen båt. Øv på å legge til brygga under gode forhold, bruk motorkraften med måte men bestemthet.

MERK!

Når du skal legge til med båten må du ta hensyn til vindretningen, flo og fjære, hekkbølger osv. Ytterligere anvisninger kan du få fra f.eks. forsikringsselskapet ditt.

Ved fortøyning til en utstikker eller bøye, må du forsikre deg om at aluminiumsskroget ikke kommer i kontakt med andre metalleder (som f.eks. festekroken på bøyen, lås eller kjetting). Dette kan nemlig føre til galvanisk korrosjon mellom metallene.

Ved slep av annen båt, må du bruke et flytetau som er kraftig nok. Start slepet forsiktig, unngå rykk og napp, og ikke overbelast motoren. Hvis du har en liten jolle på slep, juster lengden på slepetauet slik at jolla kjører oppå hekkbølgen. Men ved smult farvann og høye bølger bør du trekke jolla nærmere akterspeilet for å unngå floker. Fest alt løst utstyr ombord i jolla så det ikke faller ut. Ved store bølger i åpent farvann, kan det være lurt å dekke til jolla for å unngå at den blir fylt med sjøsprøyt.

MERK!

Slepetauet skal alltid festes slik at det kan fjernes ved belastning.

FORSIKTIG!

Husk at et slepetau utsettes for ekstrem strekk. Hvis det ryker, vil den løse tauenden kunne bevege seg med livstruende fart. Sørg derfor alltid for at slepetauet er kraftig nok, og spleis aldri slepetauet med et annet tau for å gjøre det lengre.

5.10.6 Båttilhenger

ALPO- og MAX-båter må fraktes på tilhenger eller annen transportmetode egnet for en katamaran. Ved transport av båten må det sikres at det er tilstrekkelig støtte for båtens bunn eller kjøll. Spør gjerne produsenten om mer informasjon om transport og tilstrekkelig støtte for båten under transport.

Før båten løftes over på tilhenger, må du forsikre deg om at tilhengeren er egnet for båttypen. Sjekk at det er tilstrekkelig med støtte for å redusere punktbelastningen, at tilhengerens kapasitet er tilstrekkelig for båttypen inkl. motor og utstyr. Vi anbefaler at du bruker en *spesialtilhenger* til transport av båten. Dette kan kjøpes fra produsenten som tilbehør. Maksimal tillatt tilhengervekt finner du i vognkortet til bilen din.

6 VEDLIKEHOLD OG VINTEROPPLAG

Se vedlikeholdsinstruksjonene i motorens bruksanvisning. Utfør vedlikeholdet selv, eller få det utført ved et autorisert servicesenter. Andre ting som krever regelmessig vedlikehold:

- styringssystemet og tilhørende komponenter
- brannslukningsutstyr

Utfør alle vedlikeholdsoppgaver i henhold til instruksjonene i de respektive bruksanvisningene.

6.1 Nødvendige tiltak før vinteropplag

Dersom det er fare for frost, må motoren tømmes for kjølevann i henhold til respektive instruksjoner.

Ta båten opp av vannet i god tid før det blir frost. Båten er ikke laget for bruk og oppbevaring på is.

Før frosten setter inn bør du normalt gjøre følgende:

- skifte olje i motoren
 - vaske båten
 - tømme båten for bunnvann og løse gjenstander
- Men la sikkerhetsutstyr som brannslukningsapparat være igjen i båten.

6.2. Vask og rengjøring

Hold båten ren og ryddig. Det øker både komforten og sikkerheten, og det gir båten høyere brukstverdi. For luker og båtens sider er det normalt tilstrekkelig med vanlig vask. Hvis du bruker vaskemidler, forsikre deg om at de er egnet for vask av aluminiumsbåter. Vask bunnen med en gang etter at båten er tatt opp av sjøen. Alger, groing og skjell er mye lettere å vaske av når det er vått enn når det har fått tørke.

Før du sliper bunnen på båten, må du forsikre deg om at båten ikke er behandlet med giftig bunnstoff. Hvis den er det, må du bruke egnet verneutstyr.

6.3. Vinteropplag og vedlikehold

Utfør vintervedlikehold på motoren og annet utstyr som beskrevet i instruksjonene og bruksanvisningene til det respektive utstyret. Hvis båten skal oppbevares utendørs om vinteren eller i fuktige omgivelser, skal tauverket vaskes med ferskvann, og slitt tauverk skal byttes ut.

Tøm tanken og la ventiler og kraner stå halvt åpne.

Elektronisk utstyr beskyttes best mot både oksidering og tyveri ved å demontere det og oppbevare det trygt og tørt innendørs. Ta ut batteriene, sett dem på et varmt og tørt sted og lad dem opp minst to ganger i løpet av vinteren. Spray de elektriske koblingene med egnet beskyttelsesmiddel mot fukt og korrosjon.

Sjekk skrogets tilstand og sørg for at båten er støttet jevnt opp, slik at det ikke er noen punktbelastninger. Fjern pluggen i lufttanken for å slippe ut kondens.

Båten trenger ikke å tildekkes ved oppbevaring, men det anbefales. Hvis du dekker til båten under oppbevaring, så være nøye med at hverken presenningen eller festetauene er i direkte kontakt med båten. Når disse beveger seg, kan de i så fall gnisse mot båtens aluminium og lage svarte merker som det kan være vanskelig å fjerne.

6.4. Tiltak før sjøsetting

Båten bør beskyttes mot groing i sjøen ved å behandle den med bunnstoff. Groing under båten og spesielt på propellen øker drivstofforbruket. Men hvis båten brukes i en elvemunning eller tas opp av vannet minst hver uke, er det normalt ikke behov for bunnstoff. Ved påføring av bunnstoff er det viktig å følge malingsprodusentens instruksjoner nøye. Hvis du sliper av gammel bunnstoff, husk at slipestøvet eller slammet som dannes under sliping er giftig. Det er ikke behov for bunnstoff hvis båten bare brukes på innsjøer, og vi anbefaler det ikke til slik bruk.

MERK!

Du må ikke male sinkanodene på stempelstagene på hydrauliske sylindre. Ikke bruk kobberbasert maling på aluminiumsdeler. Følg malingsprodusentens instruksjoner nøye.

ALPO- og MAX-båter er utstyrt med sinkanoder for å forhindre galvanisk korrosjon. Anodene må skiftes ut senest når halvparten av materialet er slitt av. Utskifting av anoder er vist i Vedlegg.

Utfør nødvendig vedlikehold av motoren i henhold til egen bruksanvisning. Husk å åpne ventilen til kjølevannet. Sjekk at det elektriske anlegget fungerer som det skal og fjern oksidering fra koblingene til sikringer osv. Sjekk at pluggene til oppblåsbart flyteutstyr er satt på plass.

7 REPARASJONER

Ved eventuell skade på motoren eller annet utstyr, kontakt leverandøren (i første omgang). Alvorlig skade som krever profesjonell reparasjon, skal rapporteres til produsenten eller til et autorisert båtverksted.

MERK!

Enkelte ettermonteringer og endringer kan, hvis de ikke er utført korrekt, skade båtens konstruksjon eller utgjøre en sikkerhetsfare. Kontakt produsenten eller et autorisert båtverksted før du installerer eller tar i bruk nye jordinger, luker osv. Det må ikke festes noen form for tilbehør som kan punktere luftpongtongene.

MERK!

Husk å alltid koble fra strømmen før det utføres service på det elektriske anlegget. Hvis du må bytte ut elektrisk utstyr, må du forsikre deg om at det nye utstyret er egnet for båten spenning.

VEDLEGG

SAMSVARERKLÆRING

TEKNISKE DATA/TEKNISKE SPESIFIKASJONER

OVERSIKT OVER TANKER

KOBLINGSSKJEMA

EU-TYPESERTIFIKATER

SETEFORDELING

SELVLESENDE BÅTER

FESTEANORDNINGER OMBORD

PLASSERING AV ANODER

GARANTIBETINGELSER

LASTBEREGNING

UTSTYRSLISTE

SPENNINGSOVERSIKT

JORDINGSKART

OVERSIKT OVER VEDLIKEHOLD OG BETJENING AV UTSTYR SOM BÅTEN LEVERES MED